

Ruth Galloway -mysteeri

"Kuin seuraisi
lempi-tv-sarjaa paperilta."

SEURA

ELLY
GRIFFITHS

YÖHAUKAT

TAMMI

ELLY GRIFFITHS

Ruth Galloway -mysterit

- Risteyskohdat (2009, suom. 2017)
- Januksen kivi (2010, suom. 2017)
- Jyrkänteen reunalla (2011, suom. 2018)
- Käärmeen kirous (2012, suom. 2018)
- Korppikuningas (2013, suom. 2019)
- Kadonneet ja kuolleet (2014, suom. 2019)
- Aavekentät (2015, suom. 2020)
- Siniviittainen nainen (2016, suom. 2020)
- Maan alla (2017, suom. 2021)
- Musta enkeli (2018, suom. 2021)
- Kivikehä (2019, suom. 2022)
- Lyhdynkantajat (2020, suom. 2022)
- Yöhaukat (2021, suom. 2023)

ELLY GRIFFITHS

YÖHAUKAT

Suomentanut
Anna Kangasmaa

tammi

80 VUOTTA

HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS *THE NIGHT HAWKS*

ILMESTYI ISOSSA-BRITANNIASSA 2021.

COPYRIGHT © 2021 BY ELLY GRIFFITHS.

ALL RIGHTS RESERVED INCLUDING THE RIGHTS OF REPRODUCTION

IN WHOLE OR IN PART IN ANY FORM.

SUOMENKIELINEN LAITOS © ANNA KANGASMAA JA TAMMI 2023

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ.

ISBN 978-952-04-3626-1

PAINETTU EU:SSA

Francescalle, Williamille ja Robertille –
jotka kuuntelivat ensimmäisiä tarinoitani

”Ne olivat jättiläismäisen koiran jälkiä.”

ARTHUR CONAN DOYLE, *BASKERVILLEN KOIRA*

PROLOGI

Niin hirveästi verta. Sen hän muistaa aina. Poliisien ja ambulanssin lähdettyäkin verta on edelleen nurmikolla ja jopa puissa, joista sitä tippuu maahan kuin vanha-testamentillisena vitsauksena. Hän seuraa isää sisälle. Isän kengistä jää lattialle verijäljet. Ja kun tämä ottaa tukea seinästä riisuakseen saappaansa, keltaiseen tapettiin jää verinen kädenjälki. Isä menee olohuoneeseen, istuu nojatuoliinsa takan ääreen ja avaa sanomalehden. Aivan kuin mitään ei olisi tapahtunut, aivan kuin isän kädet eivät olisi edelleen naisen veren tahrimat.

Hän menee takaisin latoon. Koira tulee luo ja nojautuu häntä vasten ikään kuin se ymmärtäisi. Koira osoittaa hänelle kiintymystä ensimmäistä kertaa, ja kaipa siitä pitäisi olla kiitollinen. Mutta samalla hän miettii, pystyykö hän enää ikinä tuntemaan normaaleja, inhimillisiä tunteita. Pihalla on hetken vilskettä, kun ensihoitajat kantavat peitettyt parit ambulanssille ja työntävät ne sisään helpon sulavalla liikkeellä. Sitten sora rapisee renkaiden alla, ja linnut kohoavat ilmaan pelloilta, missä ne ovat juhlineet puinnin jäljiltä jääneillä viljanjyvillä. Sitten on yhtäkkiä aivan hiljaista. Tuuliviiri vain kääntyilee hitaasti katolla. Ikään kuin talo olisi jotenkin vetäytynyt kuoreensa, ja vaikka ulkomaailmassa olisi meteliä kuinka paljon tahansa, täällä olisi hiljaista aikojen loppuun saakka.

Keskiviikko, syyskuun 18. päivä 2019, 00.10

Vuorovesi hyökyy rantaan kaikkialla täällä Englannin itäisen kolkan rannikolla. Se vyöryy Holmen tumman hiekan ylle, pärskyy Hunstantonin värikkäille kallioille, murjoo ikkunoita Happisburghissa kuin muistuttaakseen asukkaita, että maa on heillä vain lainassa. Ja tätä Pohjanmereen ulkonevaa kaistaletta vuoksi lähestyy joka suunnasta, se kasvattaa purot laguuneiksi ja laguunit pohjattomiksi järviksi.

Yöhaukat tarkkailevat kohoavia vesimassoja valppaina. Onhan tämä vaarallista aluetta. Mutta he ovat metsästäjiä ja valmiina hyökkäämään. Blakeney Pointin läheltä hiekasta on löydetty rautakautisia kolikoita, ja huhutaan, että ne ovat osa suurempaa kokonaisuutta, kenties jopa aarrekätköä. Haukat levittäytyvät rannalle. Heidän metallinetsimensä välkkyvät ja naukuvat pimeässä. Meri vyöryy rantaan, vaahtopäät kiitävät mustassa vedessä.

Nuorimies, jonka otsalamppu on kuin kolmas silmä, huutaa: ”Täällä on jotain!” Muut haukat kerääntyvät ympärille. Heidänkin etsimensä nappaavat sanoman, metallin kutsun maan syvyyksistä.

”Olisikohan lisää kolikoita?”

”Tai haarniskan osia...”

”Kaularengas. Käsivarsikoruja...”

He alkavat kaivaa. Joku pystyttää lampun. Vasta kun joku äkisti huutaa: ”Nousuvesi tulee!” he huomaavat, että vesi

on noussut jo ihan likelle. Sitten kajahtaa toinen huuto. Huutaja on Troy, sisämaahan mutkittelevan puron suulle aseisiin määrätty nuori haukka. Toverit kahlaavat hänen luokseen varoen, etteivät laitteet ota veteen.

”Tuolla on jotain...” Troy sanoo. ”Melkein kompastuin siihen.” Hän on hyvin nuori, teini vasta, ja hänen äänensä värisee ja särkyä.

Alan, vanhempi metallinetsijä, ojentaa kätensä hänen olkapäälleen. ”Mitä siellä oikein on?”

Toinen haukka on suunnannut taskulamppunsa Troyn jalkoihin, ja nyt kaikki näkevät. Vaatteet keinuvat kohoavan vuoksen laineilla, ja liike luo mielikuvan jostain elävästä. Mutta meriruohomättääseen takertunut ihminen on eittämättä kuollut. Ruumis makaa käsivarret ojossa kuin apua anoen.

1

Keskiviikko, syyskuun 18. päivä 2019

Ruth pysäköi vakiopaikalleen lehmuksen alle ja kävelee tavallista reittiään luonnontieteen laitoksen läpi arkeologian käytävään. Reitti on niin tuttu, että hän miltei pysähtyy entisen työhuoneensa ovelle. Siellä hän kaksitoista vuotta sitten tapasi komisario Nelsonin ensimmäistä kertaa. Sen enempää viivyttelämättä hän kuitenkin jatkaa matkaa käytävän viimeiselle ovelle, jossa on nykyään uusi kyltti: Tohtori Ruth Galloway, arkeologian laitoksen johtaja.

Kulmahuoneessa on komeat kaksi ikkunaa ja tilaa niin sohvalle, työpöydälle, tuoleille kuin pyöreälle kokouspöydällekin. Aiemmin se oli Ruthin entisen pomon Phil Trentin valtakuntaa, mutta Phil on lähtenyt varhaiseläkkeelle ja laitoksen kärkipaikka on nyt Ruthin. Laitoksen johtajan virka North Norfolkin yliopistossa ei kylläkään ole varsinainen huippuposti – itse asiassa Ruthin edellinen paikka vanhempana yliopistonlehtorina Cambridgen yliopistossa oli varmaankin arvovaltaisempi – mutta tällaisina päivinä, kun koristelampi kimmeltää ja uudet opiskelijat käyskentelevät kampuksen poikki, se tuntuu varsin erityiseltä. Minä johdan tätä paikkaa, Ruth ajattelee laskiessaan kannettavan tietokoneensa pöydälle ja kirjautuessaan yliopiston intranettiin. Ajatus tuntuu hyvältä, mutta ei kannata käydä liian vallanhimoiseksi, nimittää omaa kissaa senaattoriksi tai pakottaa henkilökuntaa tituleeraamaan häntä Korkeimmaksi joh-

tajaksi. Kyseessä on kuitenkin keskitason virka keskitason yliopistossa. Mutta on hänellä sentään oma kahvinkeitin.

Hän on juuri ryhtymässä nauttimaan päivän ensimmäistä espressoa, kun ovelta kuuluu rutiininomainen koputus. David Brown on jo tunkenut itsensä huoneeseen ennen kuin Ruth ehtii sanoa: ”Häivy siitä!” Hän on uusi arkeologian lehtori eli Ruthin vanhassa virassa.

”Olen vähän miettinyt uusien opiskelijoiden johdantokurseja”, David aloittaa sanomatta edes ”Hyvää huomenta, oi Korkein johtaja”. ”Tuntuu hölmöltä, että emme laita heitä heti kaivamaan. Lässytämme ummet ja lammet tutkimusmetodeista, mutta päästämme heidät tositoimiin vasta toisella lukukaudella.”

Ruth huokaa. Periaatteessa hän on ihan samaa mieltä. Kaivaminen, kuopassa könyäminen, kuuluu arkeologian iloihin. Hänkin haluaisi, että opiskelijat pääsisivät nauttimaan löytämisen riemusta mahdollisimman varhain. Mutta asiaan liittyy käytännön ongelmia. Vaikka Norfolk kuuluu arkeologialtaan maailman rikkaimpiin alueisiin, kaivausprojekteja on meneillään melko vähän, ja yli-innokkaat fuksit saattaisivat tehdä tuhoa saapastellessaan kaivausalueilla. Ja he kokisivat todennäköisesti myös pettymyksiä, kun purevan itätuulen armoilla vietetyt päivät tuottaisivat tulokseksi vain naulan tai kuningatar Elisabet II:n juhlapäivärahan vuodelta 1977. Sitä paitsi hän ei pidä sanasta ”lukukausi”. Englannissa oikea termi on ”jakso”, hän opastaa Davidia mielellään.

”Tätä on pohdittu aiemminkin”, Ruth sanoo. *Ennen kuin sinä tulit sotkemaan kaiken*, kuuluu rivien välistä. ”Mutta tällä hetkellä ei ole meneillään mitään sopivaa kaivausta. Caistor St Edmundiin tarvitaan roomalaisajan asiantunte-
musta ja Sedgfordissa kaivetaan vain kesällä.”

”Sitten meidän pitäisi avata oma kaivaus.”

”Siihen ei ole rahoitusta”, Ruth sanoo. Hän muistaa, miten ärsyttävää oli Philin alituinen valitus apurahoista ja määrärahoista, mutta nyt hän itse laulaa samaa laulua. On kuitenkin kylmä tosiasia, ettei oman kaivauksen aloittamiseen ole varoja eikä henkilökuntaa muuten kuin siinä tapauksessa, että jollekin Norfolkin rannoista kuin taikaiskusta ilmestyisi aiemmin tuntematon pronssikautinen kehärakennelma.

”Johdantokurssimme ovat vanhentuneita”, David sanoo. ”Isotooppi- ja DNA-tutkimuksia pitäisi käsitellä enemmän.”

Kurssien päivitys on Ruthin käsialaa, joten hän mulkoi-lee Davidia tyrmistyneenä. Sitten puhelin soi ja vie Ruthin huomion. Näytöllä lukee *Nelson*.

”Anteeksi, minun on pakko vastata tähän”, hän sanoo.

David ei ota vaarin vihjeestä, vaan jää seisomaan paikoilleen valon tielle.

”Ruth”, Nelson sanoo. Hänelläkään ei ole tapana tuhlata aikaa tervehdyksiin tai muihin kohteliaisuuksiin. ”Olen Cleysssä. Blakeney Pointiin on ajautunut ruumis. Minusta sinun pitäisi tulla vilkaisemaan sitä.”

Ruth ei käsitä, miten David Brown onnistuu änkeämään mukaan. Hän ei todellakaan pyytänyt tätä seuraksi. Mutta noustessaan lehmuksen tahmaamaan Renaultiinsa hän vain joutuu toteamaan, että David Brown istuu vieressä laskotamassa pitkiä koipiaan ja säätämässä matkustajanpenkkiä ilman lupaan. Ei Davidia oikein voi käskää häipymäänkään. Opetus ei ole vielä alkanut. Päivän ainoa virallinen ohjelma on fukseille tarkoitettu tutustumistilaisuus, joka alkaa vasta viideltä. Kaipa Davidilla on ruhtinaallisesti aikaa lähteä tutkimaan vainajia.

”Tässä voi mennä hetki”, Ruth sanoo peruuttaessaan ulos paikaltaan. ”Toimin Pohjois-Norfolkin poliisin erityisasiantuntijana. He varmaan haluavat, että tarkastelen ruumiin asentoa ja teen alustavan forensisen analyysin.”

David vastaa vain sanomalla ”Varo pensasaitaa”, kun Ruth tekee liian tiukan käännöksen. Ruth kiristelee hampaitaan.

Hän ei osaa sanoa, miksi David tuntuu niin ärsyttävältä. He ovat erikoistuneet samaan aihepiiriin, esihistoriaan, mikä ei auta asiaa, mutta osasyypä Davidin palkkaamiseen oli nimenomaan se, että tämä voisi opettaa kurseja, joista Ruth huolehti aiemmin. He ovat jopa opiskelleet samassa yliopistossa, Lontoon University Collegessa. Tosin David on neljä vuotta vanhempi, joten he eivät olleet siellä samaan aikaan. Opintojen jälkeen David oli siirtynyt asumaan ja työskentelemään Ruotsiin, minkä vuoksi oli viisikymmentä-viisivuotiaana päätynyt hakemaan paikkaa North Norfolkin yliopistosta. David oli hyvä hakija, ja Ruthin pitäisi kiittää onneaan, kun sai tämän tiimiin. Mutta miksi David haluaa jatkuvasti korostaa käytöksellään, että tietää varsin hyvin miten asiat ovat?

Cleyhyn on lyhyt matka, ja suurimman osan siitä David istuu hiljaa. Ruth ei piru vie aio pitää yllä keskustelua, vaikka haluaisikin tuoda esille, miten kaunis maisema on: keltaista heinää, sinistä merta, piikivisiä taloja, kalastajaveneitä satamassa. Mutta David tuskin nostaa katsetta puhelimestaan. Omapa on vahinkonsa, Ruth ajattelee.

Nelson odottaa pysäköintialueen sisäänajoväylällä. Ruthille muistuu mieleen, kuinka he vuosia sitten tapasivat Blakeneyn pysäköintialueella mennäkseen kuulustelemaan Cathbadia tämän asuntovaunulle. Nykyään Cathbadilla on Wellsin lähellä viehättävä omakotitalo, missä hän asuu kumppaninsa ja kolmen lapsensa kanssa. Kaikki muuttuu,

Ruth ajattelee, kun pysäköi autonsa ja vetää kumisaappaat jalkaan. Hän on aamulla valinnut parhaat jalkineensa tutustumistilaisuuden kunniaksi, eikä aio ottaa riskiä, että ne kastuisivat. David katsoo Ruthia pilkallisesti. Hänellä on jalassaan jonkinlaiset lenkkareiden ja kävelykenkien risteytykset, joille luultavasti käy mudassa ja hiekassa köpelösti.

”Missä hitossa sinä oikein viivyit?” Nelson sanoo heti, kun Ruth on äänenkantaman päässä.

Jokin sentään pysyy ennallaan.

”Tässä on kollegani David Brown”, Ruth sanoo jättäen Nelsonin kysymyksen huomiotta. ”David, tässä on komisario Nelson.” Hän ei mainitse Nelsonin etunimeä, koska vaimoa lukuun ottamatta kukaan koko Norfolkissa ei sano häntä Harryksi.

Nelson nyökkää Davidille ja kääntyy taas puhumaan Ruthille. ”Ruumis on vähän matkan päässä rannalla. Nousuvesi on tulossa, joten täytyy pitää kiirettä.”

Blakeney Pointiin pääsee ainoastaan veneellä tai Cleystä jalan. Ruthin kuuleman mukaan kävelijä saa varautua kuuden ja puolen kilometrin reippaaseen vaellukseen, mutta Ruth ei ole vielä koskaan kokeillut. Veneellä hän on kuitenkin käynyt Blakeney Pointissa Katen kanssa katselemassa hylkeitä, jotka retkottavat hiekkasärkällä kuin pubista pihalle heitetyt juopot. Toivottavasti matka ei ole liian rasittava. On kaunis, syksyinen päivä, mutta hän ei halua viettää tuntikausia tarpomalla kivirantaa kumisaappaissa. Nelson harppoo edellä, ja Ruth joutuu kipittämään pysyäkseen kannoilla. Hän ei aio pudota miesten matkasta. Onneksi David aikailee ja näpsii kuvia puhelimellaan.

He kulkevat rantaa pitkin kivikko toisella puolellaan ja meri toisella. Välillä näkyy keltaneidonunikoita ja suolayrttimättäitä. Purjevene kiittää ohi purjeet vitivalkoi-

sina sinistä vasten. Kaukana erottuu merkillinen sininen talo, joka näyttää nurin käännetyiltä veneeltä. Juuri kun Ruthin jalvoja on alkanut särkeä, Nelson kääntyy sisämaahan. Siellä täällä on tyyniä lampareita, ja lintuparvia lehahtaa ilmaan heidän kulkiessaan ohi. Lopulta he pääsevät korkealle niemelle, missä keltainen poliisiteippi lepattaa iloisesti tulessa. Vedenrajassa seisoo kaksi valkoisiin haalareihin pukeutunutta hahmoa.

”Pitäisikö meilläkin olla haalarit päällä?” Ruth sanoo.

”Ei”, Nelson sanoo. ”Meidän ei tarvitse mennä niin lähelle.”

Ruth katsoo häntä ihmeissään, mutta ei sano mitään. He kiipeävät kivistä harjannetta ylemmäs, mistä näkee alas poukamaan, jonka pohjukasta vettä virtaa sisämaahan. Rinteeseen on pystytetty telta, mutta Ruth erottaa ruumiin avoimesta oviaukosta.

”Mies”, Nelson sanoo. ”Nuori, näyttää parikymppiseltä. Otamme tietysti DNA-näytteen, mutta siitä on apua vain, jos hän on meidän rekistereissämme. Veikkaan, että hän on laitton maahanmuuttaja... pakolainen”, hän korjaa kahdettuaan Ruthiin.

”Miksi arvelet häntä pakolaiseksi?” David kysyy. ”Koska hän näyttää ulkomaalaiselta, vai?” Hän lisää sanojen ympärille pilkalliset lainausmerkit.

”En”, Nelson sanoo kulmat kurtussa mutta ääni vakaana. ”Meille on raportoitu, että täälläpäin on nähty pakolaisten veneitä. Ne suuntaavat Southwoldiin, koska siellä ei ole rannikkovartiostoa.”

Ruth katsoo teltaa. Vainajan pää erottuu selvästi. Tuuli heiluttelee tummaa tukkaa. Nuoren miehen ruumis. Onko hän tosiaan matkannut satoja kilometrejä vain päätyäkseen tänne, ajautuakseen tuntemattomalle rannalle? Ruth pukee

sanoiksi sen, mikä hänellä on ollut mielessään koko ajan Nelsonin soitosta lähtien. ”Jos kerran tiedät, kuka hän on ja miksi hän on täällä, mihin sinä minua tarvitset?”

”Koska ruumiin löysivät arkeologit”, Nelson sanoo. ”Metallinetsijät, jotka nimittävät itseään Yöhaukoiksi. Ja ilmeisesti he ovat löytäneet jotain muutakin.”

2

”Eivät yöhaukat ole arkeologeja”, Ruth sanoo.

”Miten niin?” Nelson sanoo. ”Minusta he näyttivät ihan ammattilaisilta. Varusteita yllin kyllin.” He ovat edenneet rannalla alueelle, jossa on suuria maakumpuja. Kuin jättiläislapsen linnanrakennuspuuhien jäljiltä.

”He eivät ole arkeologeja”, Ruth sanoo. ”He ovat harastelijoita, jotka etsivät aarteita ja koluavat kaikki paikat. Heillä ei ole mitään käsitystä kaivamisesta tai kontekstin tulkinnasta. He vain syöksyvät paikalle ja kaivavat ylös kaiken, mikä kiiltää.”

”No huh”, David sanoo. ”Onpa elitismi voimissaan Norfolkissa.”

”Mitä oikein vihjaillet?” Ruth sanoo.

”Ei arkeologia ole tutkinnon suorittaneiden yksinoikeus”, David sanoo. ”Metallinetsijät ovat yhteisön täysivaltaisia jäseniä, ja löydöt kuuluvat kansalle.”

”Luvan saaneet metallinetsijät toki”, Ruth sanoo. ”Mutta Nelson nimitti näitä ’yöhaukoiksi.’” Hän huomaa korotavansa ääntään ja vetää henkeä. Hän ei halua Nelsonin kuullen riidellä kollegan kanssa. Tai tarkemmin sanottuna alaisen kanssa.

”Siksi he itseään nimittivät”, Nelson sanoo. ”Niin ikävää kuin minusta onkin keskeyttää akateeminen keskustelunne, olin siis sanomassa, että vainajan löysivät metallinetsijät, jotka olivat etsimässä tuota.” Hän osoittaa maakumpua.

”Mikä se on?” Ruth sanoo.

”Näyttäisi olevan iso kasa vanhaa metallia”, Nelson sanoo. ”Ajattelin, että haluaisit ehkä vilkaista sitä.”

Ruthin sydän alkaa lyödä nopeammin. Tämä rannikon osa on kuuluisa aarrelöydöistään. Täältä on peräisin Snettishamin niin kutsuttu korukauppiaan aarre. Aivan kuin roomalais-brittiläisen korukaupan sisältö olisi vain lojunut maan alla tullakseen löydetyksi. Sitten on Sedgefordin kaularengas ja ikeenien hopearahat Scolesta. Vanhaa metallia, Nelson sanoi, mutta hän ei erottaisi rautakautista aarrekätköä rakkaan Blackpoolinsa Golden Mile -rantakadun kolikkoautomaattien sisällöstä.

”Nämä metallinetsijät siis”, Nelson sanoo. ”He tulivat tänne eilen illalla laitteineen ja lamppuineen ja mitä heillä nyt onkaan. He löysivät kummun ja olivat aivan innoissaan, ja sitten yksi heistä, Troy Evans -niminen nuori kaveri, löysi ruumiin. He soittivat poliisille, ja paikalle saapui kaksi paikallista konstaapelia. Aamulla he ottivat ensi töikseen yhteyttä minuun.”

”Alue täytyy eristää”, Ruth sanoo. ”Ettei kukaan muu tule enää tähän tallemaan. Voitko tehdä siitä osan rikospaikkaa?”

Ruth on vain puoliksi tosissaan, mutta Nelson sanoo: ”Miksipä en. Löytyihän kasa samaan aikaan kuin ruumis. Aika kummallinen paikka haudata yhtään mitään.”

”Ei oikeastaan”, Ruth sanoo. ”Kaksituhatta vuotta sitten tämä on ollut turvallisesti vuorovesirajan yläpuolella.”

”Miksi haudata mitään rannalle?”

”Kenties votiivilahjaksi”, Ruth sanoo. ”Uhriksi merenjupalille.” Hän katsoo Nelsonia ja tietää heidän ajattelevan samaa: murhattujen ruumiita, joita on haudattu lähiseutujen hiekkaan nimettömien, kostonhimoisten jumalten lepyttämiseksi. He ovat päässeet kumpuun tehdyille reiälle

– koekuopaksi sitä ei todellakaan voi nimittää – ja Ruth näkee vihertävän metallin mattapintaista kiiltoa.

”Joskus aarteet on kätkeyty pakomatkalla”, David huomauttaa väliin. ”Vaikkapa takaisin Skandinaviaan pakeneva sotaherra on voinut haudata arvotavaransa siinä toivossa, että palaa joskus hakemaan niitä.” Hän kyykistyy katsomaan. Ruth panee tyytyväisenä merkille, että hänen housunsa ja kenkensä ovat märät ja hiekkaiset. Hän kumartuu nähdäkseen tarkemmin ja jatkaa sitten puhetta muuttuneeseen sävyyn, intoa tihkuvalla äänellä.

”Hei, tähän taitaa olla pronssikautinen!”

Ruth tulee lähemmäs katsomaan. Pronssikautinen aarrekätkö olisikin todellinen löytö. Harvinaisempi ja vanhempi. Kumarruttuaan kurkistamaan – epämukavan lähelle Davidia – Ruth näkee esineen, joka näyttää keihään kappaleelta. Muoto muistuttaa hiukan pelikorttien ristiä.

”Rikottuja keihäitä”, David sanoo. ”Voi olla kellopikarikulttuuria.” Ruth tietää, että David on erikoistunut pronssikauteen ja erityisesti kellopikarikulttuuriin.

Ruthilla on mukana kaivaustarvikkeet: reppu, jossa on kaivauslasta, pensseli ja minigrip-pusseja. Hän harjaa hiekan pois metalliesineen päältä ja huomaa samalla, että maasta pistää esiin jotain muutakin, jotain sileää ja luonnonvalkoista.

Nelson liittyy seuraan.

”Mitä siellä on?”

”Näyttää kallonkappaleelta”, Ruth sanoo.

”Onko siellä luuranko?” Ruth aistii Nelsonin innostuksen, vaikka on selin.

”Varmaan. Täällä täytyy suorittaa kunnollinen kaivaus.”

David on ottanut kaivauslastan ja kuoputtanut maata pois luun ympäriltä. ”Täällä taitaa olla lisää. Taisimme

sittenkin saada kaivauksemme.” David hymyilee Ruthille leveästi. Ruth näkee ensimmäistä kertaa Davidin hymyilevän, ja vaikutelma on pikemminkin entistäkin synkempi. Ruth ei vastaa hymyyn. Täällä makaa kuollut ihminen. Kaksikin, jos pronssikautisten keihäiden keskellä makaava luurankokin otetaan lukuun. Ja Ruth ottaa.

”Kiva, että joku on iloinen”, Nelson sanoo. ”Toisen epäonni on toisen onni. Myrskyn silmässä on tyyntä.” Lausahdus kuulostaa pahaenteiseltä, koska tuuli on kovenemaan päin. Se nostattaa rannalta hiekkaa pilviksi ja ajaa sitä silmiin ja hiuksiin. Ruth veikkaa, että Nelson on omaksunut lausahduksen Maureenilta, eikä koskaan ole hyvä merkki, kun Nelson alkaa siteerata äitiään.

Ruthin lähdettyä vaeltamaan autolleen seuraajansa kanssa Nelson palaa ruumiin luo. Rikospaikkatutkijat joutuvat työskentelemään nopeasti, koska vuoksi on nousemassa. Yöhaukat olivat illalla siirtäneet ruumiin ylemmäs. Yleensä Nelson kiroaisi moisen rikospaikkaan kajoamisen, mutta hän ymmärtää, että nyt ei ollut muuta tehtävissä. Vuorovesi oli nousemassa nopeasti, ja se olisi ahmaissut ruumiin ennen kuin poliisit olisivat ehtineet paikalle. Se tietää sitä, ettei enää ole mahdollista löytää ympäristöstä johtolankoja tai Ruthin sanoin ”kontekstia”. Ja nyt vainaja on siirrettävä ennen keskipäivää, jolloin vuorovesi taas saavuttaisi hänet.

Vaihdettuaan pari sanaa rikospaikkatutkijoiden kanssa Nelson suuntaa takaisin sisämaahan. Täällä ei enää ole mitään tehtävissä. Nelson ei juuri Norfolkkin pohjoisrannikosta perusta. Siellä ei ole muuta kuin kilometrikaupalla hiekkaa ja kiviä ja näivettynyttä kasvillisuutta. Hajukin on sanoin kuvaamaton, karmaiseva, eltaantunut,

suolainen löyhkä. Kaukana sivistyneiden rantakohteiden etikan ja ranskanperunoiden aromista. Astellessaan varovasti määrän merilevän yli Nelson huomaa keltaiseen sadetakkiin pukeutuneen naisen lähestyvän. Apulaiskomisario Judy Johnsonilla on aina säänmukainen vaatetus. Hänen kumppaninsa Cathbadin mukaan se johtuu siitä, että Judy on sopusoinnussa sääjumalien kanssa.

”Terve, pomo”, Judy sanoo päästyään lähemmäs. ”Näin Ruthin lähtevän. Kuka se mies hänen seurassaan oli?”

”Joku pölvästi yliopistolta. Ja arvaa mitä! Löytyi toinenkin vainaja.”

”Oliko rantaan ajautunut toinenkin ruumis?”

”Ei, vaan Ruthin mielestä romukasassa tuolla ylempänä on luuranko. Sitä kasaa Yöhaukka-porukka oli etsimässä. Heidän mielestään se on joku aarrekätkö. He eivät tietenkään tienneet, että sielläkin on vainaja.”

”Senkö vuoksi kutsuit Ruthin paikalle?”

”En”, Nelson sanoo Judyä katsomatta. ”En tiennyt luurangosta. Ajattelin vain, että häntä saattaisi kiinnostaa, kun asialla oli heikäläisiä. Tosin hän sanoi, etteivät metallinetsijät ole oikeita arkeologeja.”

”Cathbad käy joskus Yöhaukkojen retkillä”, Judy sanoo. ”Hänen mielestään he ovat sielultaan aitoja etsijöitä.”

Olisi pitänyt arvata, Nelson tuumii. Cathbad on druidi. Hän opettaa meditaatiota, ja hän on aikoinaan opiskellut arkeologiksi. Tuskin löytyy yhtäkään paikallista hörhökerhoa, josta Cathbad ei olisi tietoinen. Ja jos toiminta tapahtuu yöllä ja siihen liittyy lakien rikkomista, sen parempi. Vai sielultaan aitoja etsijöitä, kaikkea kanssa. Nelsonin on vaikea arvioida, mitä hänen paras ja järkevin alaisensa Judy tuumii kumppaninsa aatteista. Ainakin Judy kykenee sanomaan tuollaista pokerinaamalla.

Suosikkiarkeologi aavemaisen koiran hampaissa

Tohtori Ruth Gallowayta tarvitaan taas, kun aartenetsijäryhmä Yöhaukat löytää Norfolkkin rannalta pronssikautisen asekatkōn – ja ruumiin. Samaan aikaan komisario Nelson ratkoo syrjäisessä maatalossa kuolleen pariskunnan arvoitusta. Tapaus kuitenkin mutkistuu, kun Ruth kaivaa pihasta kolmannen uhrin: jättiläismäisen koiran.

Paholaishurtan mysteeri kietoo kaksikon jälleen yhteiseen seikkailuun, jossa kaikki jäljet johtavat uhkaaville tiluksille ja legendaarisen pedon suuhun.

”Yöhaukat yhdistää tunnekuohuja taidokkaasti punottuun, kiehtovaan tarinaan pakkomielteestä ja salaisuuksista.”

THE CANBERRA TIMES

”Vakuuttava juoni sekä Nelsonin ja Ruthin suhdeseppa pitävät lukijan valpaana.”

WOMAN’S WEEKLY

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-3626-1